

Sprawozdanie stenograficzne

z rozpraw

galicyjskiego Sejmu krajowego.

8. posiedzenie 3. sesyi V. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 9. Grudnia 1885.

Treść: Urlop p. A. Sapielhy. — Spis petycyi. — Wniosek p. Abrahamowicza o zmianę ustawy łowieckiej. — Pierwsze czytanie i przekazanie komisji administracyjnej sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie uregulowania obowiązków co do zakładania, rozprzestrzeniania, utrzymywania, jako też i dozoru cmentarzy. — Sprawozdanie i uchwalenie wniosku Wydziału krajowego o petycyi gminy Łabacz w powiecie Brodzkim w sprawie zezwolenia na pobór 192% dodatku do podatków bezpośrednich. — Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie przeniesienia gminy Rokitno z okręgu c. k. Starostwa w Gródku, c. k. Sądu powiatowego w Janowie, do okręgu c. k. Starostwa i c. k. Sądu powiatowego we Lwowie, — i uchwalenie wniosku komisji. — Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie przeniesienia gminy Zawadka z okręgu c. k. Sądu obwodowego w Tarnowie, c. k. Starostwa w Jaśle i c. k. Sądu powiatowego we Frysztaku, do okręgu c. k. Sądu obwodowego i c. k. Starostwa w Rzeszowie, i c. k. Sądu powiatowego w Strzyżowie, — i uchwalenie wniosku komisji. — Sprawozdanie komisji prawniczej o petycyach gmin Podhorzec i innych gmin okolicznych w przedmiocie przeniesienia c. k. Sądu powiatowego z Oleska do Podhorzec, — i uchwalenie wniosku komisji. — Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku Wydziału krajowego w sprawie petycyi miejscowości Tywonia i Szczytna w powiecie Jarosławskim, w jedną gminę połączonych, względem rozłączenia onychże, — i uchwalenie wniosku komisji. — Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycyi gminy Turzanowce w powiecie Bobreckim, w sprawie wyłączenia z jej obrębu lasu „Grabów“ zwanego, a przyłączenia go do obrębu gminy Wołeniów w powiecie Żydaczowskim, — i uchwalenie wniosku komisji. — Interpelacya p. Lenińskiego do p. Komisarza rządowego w sprawie prywatnych świadectw lekarskich w postępowaniu karno-sądowem. — Zapowiedź 9. posiedzenia.

Początek o godzinie 11. minut 20 przed południem.

Przewodniczący: JW. Dr. Mikołaj Zybliewicz, Marszałek krajowy.

Ze strony Rządu: JE. p. Filip Zaleski, c. k. Namiestnik.

Sekretarze: Dr. Stanisław hr. Badeni, Władysław ks. Sapieha, Siengalewicz i Adam Jędrzejowicz.

Obecnych posłów: 124.

JW. Marszałek. Sejm w komplecie, posiedzenie otwarte.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów.

JE. p. Adam ks. Sapieha prosi o udzielenie urlopu na dni dziesięć.

Kto jest za udzieleniem tego urlopu, zechce rękę podnieść. (Większość.) Urlop jest udzielony.

Otrzymałem pismo, które p. sekretarz zechce odczytać.

Sekretarz p. Dr. Stanisław hr. Badeni (czyta):

Jaśnie Wielmożny Panie Marszałku!

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył najłaskawiej polecić, aby Wysokiemu Sejmowi wyrażone zostało Najwyższe podziękowanie za objawienie współczucia z powodu zgonu Jego Królewskiej Mości króla hiszpańskiego Alfonsa XII.

W skutek reskryptu JE. P. Ministra spraw wewnętrznych z dnia 3. Grudnia br. L. 5097/MJ. mam zaszczyt zawiadomić o tem Jaśnie Wielmożnego Pana celem podania tego podziękowania Najwyższego do wiadomości Wysokiego Sejmu.

Przy tej sposobności proszę przyjąć wyraz mojego wysokiego poważania.

Lwów 7. Grudnia 1885.

Zaleski.

JW. Marszałek. Pan sekretarz zechce odczytać spis wniesionych petycyj.

Sekretarz p. Dr. Stanisław hr. Badeni (czyta):

Spis petycyj
wniesionych do Wysokiego Sejmu krajowego po
dzień 9. Grudnia 1885.

384. Gmina Załukiew i obszar dworski Nielepie powiatu Stanisławowskiego, przez p. Goreckiego, o zezwolenie na pobór myta mostowego na rzece Łuka — do komisji petycyjnej.

385. Wydział powiatowy w Łańcucie, przez p. Scipio, w sprawie zastępstwa chorych nauczycieli ludowych — do komisji szkolnej.

386. Leopold Kruczkowski, kierujący nauczyciel szkoły w Łoszniowie, przez p. Bolesława Rozwadowskiego, o przyznanie mu trzeciego pięciolecia — do komisji szkolnej.

387. Rozalia Piotrowska, wdowa po dyetaryuszu, przez p. Polanowskiego, o dar z łaski — do komisji budżetowej.

388. Stanisława Heumann, przez p. Weigla, o stypendyum na kształcenie się w śpiewie — do komisji budżetowej.

389. Wincenty Wałaszkiwicz, nauczyciel w Podhajcach, przez p. Torosiewicza, o podwyższenie płacy — do komisji szkolnej.

390. Rada zawiadowcza Bursy przemyskiej, przez p. A. Sapiehę, o subwencję dla tej bursy — do komisji budżetowej.

391. Zwierzchność gminy Jasionowa, przez p. Sawę, o pozostawienie jej w obrębie c. k. Sądu powiatowego w Brodach na wypadek przeniesienia c. k. Sądu powiatowego z Oleska do Podhorzec — do komisji prawniczej.

392. Spółka naftowa A. Bagdański i E. Petion, przez p. Weigla, o subwencję na sprawienie kanadyjskiego przyrządu wiertniczego — do komisji górniczej.

393. Stefan Kawczyński, nauczyciel w Kadobnem, przez p. Romańczuka, o zapomogę — do komisji budżetowej.

394. Róża Łysakowska, wdowa po wychodźcy z r. 1863., przez p. Smolkę, o zapomogę — do komisji budżetowej.

395. Ks. Dr. Julian Bukowski, proboszcz przy kościele św. Anny w Krakowie, przez p. Łepkowskiego, o subwencję na dokończenie restauracji kościoła św. Anny w Krakowie — do komisji budżetowej.

396. Towarzystwo pomocy bratniej akademików górniczych w Leoben, przez p. Łepkowskiego, o subwencję — do komisji budżetowej.

397. Joanna i Leontyna Sapałaczyńskie, przez p. Rybickiego, o dar z łaski — do komisji budżetowej.
398. Pawlina Krepowska, wdowa po nauczycielu, przez p. Wierzbickiego, o podwyższenie pensji lub zapomogę — do komisji szkolnej.
399. Towarzystwo oświaty ludowej w Stanisławowie, przez p. Brykczyńskiego, o subwencję — do komisji budżetowej.
400. Towarzystwo muzyczne imienia Moniuszki w Stanisławowie, przez p. Brykczyńskiego, o subwencję — do komisji budżetowej.
401. Marya Chomiszyn, wdowa po nauczycielu, przez p. Siczyńskiego, o zapomogę — do komisji budżetowej.
402. Szymon Kostankiewicz, nauczyciel w Chrzanowie, przez p. Łozińskiego, o zapomogę — do komisji budżetowej.
403. Gmina Zarudzie powiatu Złoczowskiego, przez p. Kaszewkę, w sprawie rozłączenia tabeli podatkowej, sporządzonej wspólnie dla gmin Zarudzie, Jezierzanki i Zarudki — do komisji petycyjnej.
404. Gmina miasta Żywca, przez p. Łazarskiego, w sprawie rewizji przywilejów Banku austro-węgierskiego — do komisji bankowej.
405. Wydział powiatowy w Łańcucie, przez p. Scipio, w tej samej sprawie — do komisji bankowej.
406. Wydział powiatowy w Podhajcach, przez p. Torosiewicza, w tej samej sprawie — do komisji bankowej.
407. Reprezentacja miasta Jasła, przez p. Buchwalda, w tej samej sprawie — do komisji bankowej.
408. Towarzystwo imienia Kaczkowskiego, przez p. Antoniewicza, o stałą subwencję roczną — do komisji budżetowej.
409. Konkurencja i Rada szkolna miejscowa w Raciborowicach, przez p. Zolla, o podwyższenie płacy nauczycielowi przy tamtejszej szkole — do komisji szkolnej.
410. Gmina Włosienica, przez p. Zolla, o wydzielenie jej ze Starostwa w Białej i Sądu powiatowego w Oświęcimie a przyłączenie do Starostwa i Sądu powiatowego w Wadowicach — do komisji prawniczej.
411. Alojzy Domański, nauczyciel w Pałahiczach, przez p. Sawę, o zaliczkę na płacę — do komisji budżetowej.
412. Henryk Rauchinger, uczeń akademii sztuk pięknych w Wiedniu, przez p. Hoszarda, o zapomogę — do komisji budżetowej.
413. Wydział powiatowy w Żywcu, przez p. Łazarskiego, w sprawie utworzenia w Żywcu szkoły przemysłowej — do komisji szkolnej.
414. Awit Sariusz Wilkuszewski, przez p. Łazarskiego, w sprawie przyspieszenia wykupna gruntów pod dojazdy kolejowe i przyspieszenie ich budowy na stacjach w Makowie, Osielcu i Jordanowie — do komisji drogowej.
415. Bronisław Deskur, przez p. Merunowicza, o subwencję na eksploataowanie wosku ziemnego w Niebytowie — do komisji górniczej.
416. Maryan Barta, nauczyciel szkoły Dublańskiej, przez p. Merunowicza, o zaliczkę na płacę — do komisji budżetowej.
417. Mieszkańcy gminy Łucza, powiatu Kołomyjskiego, przez p. Romańczuka, o ochronę od dzikich zwierząt — do komisji administracyjnej.
418. Mieszkańcy miasteczka Jabłonów, powiatu Kołomyjskiego, przez p. Romańczuka, w tej samej sprawie — do komisji administracyjnej.
419. Mieszkańcy gminy Kowalówka, powiatu Kołomyjskiego, przez p. Romańczuka, w tej samej sprawie — do komisji administracyjnej.
420. Mieszkańcy gminy Stopczatów, przez p. Romańczuka, w tej samej sprawie — do komisji administracyjnej.
421. Mieszkańcy gminy Akreszory powiatu Kołomyjskiego, przez p. Romańczuka, w tej samej sprawie — do komisji administracyjnej.
422. Mieszkańcy gminy Berezów niżny, przez p. Romańczuka, w tej samej sprawie — do komisji administracyjnej.
423. Zarząd Towarzystwa „Bursa nauczycielska“ w Tarnopolu, przez p. Maxa, o subwencję — do komisji budżetowej.
424. Aniela Czajkowska, sierota po proboszczu gr. kat. przez p. Ochrymowicza, o zapomogę — do komisji budżetowej.

425. Zarząd stowarzyszenia dyetaryuszów i urzędników, przez p. Smolkę, o subwencję na fundusz pensyjny — do komisji budżetowej.
426. Gmina Sanok, przez p. Słoneckiego, o przyjęcie na fundusz szkolny krajowy emerytur nauczycieli Pawła Dębickiego i Izabeli Bożarkiewiczowej, oraz pensji wdowy i dodatku na wychowanie dzieci po nauczycielu śp. Stanisławie Skrowaczewskim — do komisji szkolnej.
427. Komitet cerkiewny w Horożanie wielkiej, przez p. Henzla, o zapomogę na restaurację cerkwi — do komisji budżetowej.
428. Nauczyciel Piotr Stećków, przez p. Tadeusza Dzieduszyckiego, o zapomogę celem leczenia chorej żony — do komisji budżetowej.
429. Wydział powiatowy w Mościskach, przez p. Stanisława Stadnickiego, o rewizję przywilejów Banku austro-węgierskiego — do komisji bankowej.
430. Komisja VII. międzynarodowego targu zbożowego, przez p. Augustynowicza, w sprawie składów zbożowych — do komisji kultury krajowej.

JW. Marszałek. Do łaski marszałkowskiej złożony został wniosek p. Abrahamowicza, który p. sekretarz zechce odczytać.

Sekretarz p. Dr. Stanisław hr. Badeni (czyta):

Wniosek.

Zważywszy, iż obowiązująca ustawa łowiecka z dnia 30. Stycznia 1875. jakkolwiek przyczynia się znacznie do podniesienia stanu zwierzyny i dziczyzny w kraju naszym, jednakowoż nie zapobiega jeszcze dostatecznie niszczeniu tychże, przy mało ograniczonej wolności polowania, a zwłaszcza nieograniczonym prawie noszenia strzelb na otwartym polu, skoro posiada się kartę uprawniającą (Waffenpass) do ich posiadania;

zważywszy dalej, iż w skutek tego stanu rzeczy, dzierżawy prawa polowania na obszarach gminnych, bądź w regule za nader niską kwotę oddawane bywają, lub wcale odbiorców nie znajdują, przez co gminy narażone są na ubytki w dochodach własnych;

zważywszy wreszcie, iż oddawna już obowiązujące ustawy o kartach myśliwskich w innych krajach koronnych, a zwłaszcza Styryi,

Tyrolu i Czechach, nie tylko przyczyniły się bardzo stanowczo do podniesienia stanu zwierzyny i dziczyzny w tych krajach, lecz nadto dostarczają znaczne dochody funduszom krajowym,

czynię wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

- Poleca się Wydziałowi krajowemu, by na najbliższej sesji Sejmu krajowego przedłożył projekt noweli do krajowej ustawy łowieckiej, na mocy której wprowadzone by zostały karty myśliwskie, uprawniające jedynie do polowania i noszenia na otwartym polu wszelkiego rodzaju strzelb myśliwskich.
- Od kart myśliwskich pobieraną ma być opłata roczna na rzecz funduszu krajowego.
- Od uiszczenia opłaty od kart myśliwskich uwolnioną być ma zaprzysięgła stała służba lasowa.

Lwów dnia 9. Grudnia 1885.

Abrahamowicz,
wnioskodawca.

Koziebrodzki, ks. Sawa, Płaziński, Zawadzki, Tadeusz Langie, Jaworski, Pilat, Dzieduszycki Tadeusz, J. Męciński, Wasilewski, Madeyski, Horszard, W. Struszkiewicz, M. Rey.

JW. Marszałek. Wniosek jest dostatecznie poparty; postąpię z nim według regulaminu.

Przystępujemy do porządku dziennego: Pierwszy punkt stanowi:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie uregulowania obowiązków co do zakładania, rozprzestrzeniania, utrzymywania, jako też i dozoru cmentarzy. (Al 56.)

Sprawozdawca JE. p. Smolka ma głos.

Sprawozdawca JE. p. Smolka. Pod względem formalnym, wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji administracyjnej.

P. Artur hr. Potocki. Proszę o głos.

JW. Marszałek. P. Artur hr. Potocki ma głos.

P. Artur hr. Potocki. Wnoszę odesłanie tego przedmiotu do osobnej komisji z 7 członków wybrać się mającej.

JW. Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystąpimy do głosowania.

Członek Wydziału krajowego JE. p. Smolka wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji ad-

ministracyjnej, zaś p. Artur hr. Potocki przekazywanie jego do osobnej komisji z 7 członków wybrać się mającej.

Kto jest za wyborem osobnej komisji, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Z kolei następuje: Sprawozdanie Wydziału krajowego o petycji gminy Łabacz w powiecie Brodzkim, w sprawie zezwolenia na pobór 192% dodatku do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca JE. p. Smolka ma głos.

JE. p. Dr. Smolka (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o petycji gminy Łabacz w powiecie Brodzkim w sprawie zezwolenia na pobór 192% dodatku do podatków bezpośrednich.

Wysoki Sejmie!

Wydział powiatowy w Brodach przedłożył petycję Reprezentacji gminy Łabacz o zezwolenie na pobór w latach 1885, 1886, 1887 i 1888, 192% dodatku do podatków bezpośrednich na pokrycie potrzeb gminnych.

Gmina ta zaciągnęła w r. 1884. w Banku krajowym pożyczkę wysokości kwoty 3.200 zł. na spłacenie dawniejszej pożyczki Banku włościańskiego na tej gminie ciążącego.

Raty w ciągu roku na oprocentowanie i ratną spłatę tego długu przypadające, wynoszą sumę 318 zł. 20 ct.

Inne wydatki gminne wynoszą kwotę 229 zł. 35 ct.

Suma wydatków gminnych wynosi więc kwotę	547 zł. 55 ct.
dochody kwotę	319 „ 66 „

różnica w kwocie . 227 zł. 89 ct. stanowi niedobór, na którego pokrycie Rada gminna uchwaliła pobierać 192% dodatek gminny od podatków bezpośrednich, o których mnie-mała, że wynoszą kwotę 118 zł. 88½ ct.

Gdy budżet powyższy jest na teraz budżetem normalnym i nie ma widoków, by w najbliższych latach, bądźto dochody, bądź wydatki znaczniejszej uległy zmianie, prosi Rada gminna o zezwolenie na pobór takiego dodatku gminnego w latach 1885, 1886, 1887 i 1888.

Wydział powiatowy popiera tę prośbę.

Wydział krajowy przekonał się jednak, że podatki bezpośrednie w tej gminie przypisane

wynoszą sumę 135 zł. 33 ct., tak, że 169% dodek do podatków wystarcza na pokrycie powyższego niedoboru.

Wydział krajowy wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Gminie Łabacz w powiecie autonomicznym Brodzkim, zezwala się pobierać w latach 1885, 1886, 1887 i 1888 na pokrycie potrzeb gminnych 169% sto sześćdziesiąt dziewięć procentowy dodek od podatków bezpośrednich.

JW. Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystąpimy do głosowania. Kto się z wnioskiem Wydziału krajowego zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty.

Z kolei następuje: Sprawozdanie Komisji prawniczej o wniosku Wydziału krajowego, w przedmiocie przeniesienia gminy Rokitna z okręgu c. k. Starostwa powiatowego w Gródku i c. k. Sądu powiatowego w Janowie, do okręgu c. k. Starostwa i c. k. Sądu powiatowego we Lwowie. (Al. 57.)

Sprawozdawca poseł Fruchtman w zastępstwie posła Żarskiego ma głos.

Sprawozdawca p. Fruchtman. (Zaczyna czytać sprawozdanie z al. 57.)

P. Zawadzki. Wnoszę uwolnienie od czytania.

JW. Marszałek. P. Zawadzki wnosi, aby sprawozdawcę uwolnić od czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosku Komisji.

Sprawozdawca p. Fruchtman. (czyta.) Wysoki Sejm raczy uchwalić: Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem przechodzi zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego nad petycją gminy Rokitna do porządku dziennego.

JW. Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem przejścia do porządku dziennego zechce rękę podnieść. (Większość.) Wniosek ten jest przyjęty.

Z kolei następuje punkt 4. Sprawozdanie Komisji prawniczej o wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie przeniesienia gminy Zawadka z okręgu c. k. Sądu obwodowego w Tarno-

wie, c. k. Starostwa w Jasle i c. k. Sądu powiatowego we Frysztaku, do okręgu c. k. Sądu obwodowego i c. k. Starostwa powiatowego w Rzeszowie i c. k. Sądu powiatowego w Strzyżowie (drugie czytanie.) **(Al. 58.)**

Sprawozdawca poseł Fruchtman w zastępstwie p. Żarskiego ma głos.

Proszę odczytać tylko wniosek Komisji.

Sprawozdawca p. Fruchtman (czyta):

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, na podstawie ustawy państwowej z dnia 11. Czerwca 1868 roku (Nr. 59. dz. u. p.) i takież ustawy z dnia 26. Kwietnia 1873 r. (Nr. 62 dz. u. p.) objawia c. k. Rządowi swe zdanie, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego, iż dla dobra mieszkańców gminy Zawadka, należy ją wyłączyć z okręgu c. k. Sądu powiatowego we Frysztaku, c. k. Sądu obwodowego w Tarnowie i c. k. Starostwa w Jasle, a przydzielić do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Strzyżowie, Sądu obwodowego i Starostwa w Rzeszowie.

JW. Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z tym wnioskiem, zechce rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty.

Przystępujemy z kolei do piątego punktu porządku dziennego, a mianowicie do sprawozdania Komisji prawniczej o petycyach gminy Podhorce i innych gmin okolicznych, w przedmiocie przeniesienia c. k. Sądu powiatowego z Oleska do Podhorzec.

Sprawozdawca poseł Fruchtman ma głos.

Sprawozdawca p. Fruchtman (czyta):

Sprawozdanie

Komisji prawniczej o petycyach gmin Podhorce, Zaborce, Hula Werhobuzka, Opoki, Hucisko Oleckie (L. 254), Poboczy, Sasów (L. 255), Majdan, Pieniaki i Hołubica (L. 256), względem przeniesienia Sądu powiatowego z Oleska do Podhorzec.

Wysoki Sejmie!

Petycyami do L. 254, 255 i 256 wniesionemi kilka gmin należących do okręgu Sądu powiatowego w Olesku, a względnie do okręgu Sądu powiatowego w Załuszczach, prosi o przeniesienie Sądu powiatowego z Oleska do Podhorzec, a względnie przydzielenie ich do tegoż Sądu.

Ponieważ Komisja prawnicza nie jest w położeniu zbadać, czy o ile powody w tych pety-

cyach przytoczone żądanie petentów uzasadniają, przeto wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę kilku gmin do okręgów Sądów pow. w Olesku i Załuszczach należących, o przeniesienie Sądu pow. z Oleska do Podhorzec, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i stawienia wniosku, na następnej sesji sejmowej.

JW. Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość.) Wniosek komisji jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje: Sprawozdanie Komisji administracyjnej o wniosku Wydziału krajowego, w sprawie petycyi miejscowości Tywononia i Szczytna w powiecie Jarosławskim, w jedną gminę połączonych, względem rozłączenia onychże (drugie czytanie.) **(Al. 59.)**

Sprawozdawca poseł Henzel ma głos.

Sprawozdawca p. Henzel (czyta sprawozdanie z al. 59.)

JW Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta; przystępujemy do rozprawy szczegółowej nad projektem ustawy.

Sprawozdawca p. Henzel (czyta):

Art. I.

Miejscowość Szczytna i Tywononia w powiecie Jarosławskim, które tworzą odrębne gminy katastralne, a przedtem były także samoistnemi gminami administracyjnymi, lecz w roku 1869. po myśli postanowienia §. 2. ust. gmin. z dnia 12. Sierpnia 1866. r. zostały połączone w jedną gminę, mają być napowrót rozłączonemi i każda z nich tworzyć będzie w swoich granicach katastralnych znowu odrębną samoistną gminę.

JW. Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, podaję pod głosowanie. Kto przyjmuje artykuł I. tej ustawy, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Proszę odczytać Art. II.

Sprawozdawca p. Henzel (czyta):

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

JW. Marszałek. Rozprawa otwarta. Gdy nikt głosu nie żąda, podaję pod głosowanie. Kto przyjmuje Art. II., zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Przystępujemy do głosowania nad wstępem do ustawy.

Sprawozdawca p. Henzel (czyta):

Ustawa

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, o rozłączeniu miejscowości Szczytna i Tywonia w powiecie Jarosławskim i utworzeniu z każdej odrębnej gminy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam:

JW. Marszałek. Rozprawa otwarta. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje tytuł i wstęp ustawy, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. Henzel. Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

JW. Marszałek. Jeśli Wys. Izba nie ma nic przeciw temu, podaję pod głosowanie. Kto przyjmuje tę ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Ustawa w trzecim czytaniu jest przyjęta.

Muszę przeprosić Wysoką Izbę, iż zarządzę powtórne głosowanie z powodu pomyłki, jaka zaszła przy głosowaniu nad punktem pierwszym porządku dziennego (w sprawie cmentarzy). Wniosekodawca p. Artur hr. Potocki myśląc, że toczy się sprawa nad ustawą rybacką, wniósł wybranie osobnej komisji, obecnie jednak gdy spostrzegł, że zaszła pomyłka, cofa swój wniosek. Z tego powodu musimy przystąpić do powzięcia ponownej uchwały. Sprawozdawca JE. p. Smolka wnosil odesłanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie uregulowania obowiązków co do zakładania, rozprzestrzeniania, utrzymywania, jakoteż i dozoru cmentarzy, do komisji administracyjnej. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje: Sprawozdanie komisji administracyjnej, o petycji gminy Turzanowce w powiecie Bobreckim, w sprawie wyłączenia z jej obrębu lasu „Grabów“ zwanego, a przyłączenia go do obrębu gminy Wołniów, w powiecie Żydaczowskim.

Sprawozdawca p. Henzel ma głos.

Sprawozdawca p. Henzel (czyta):

Sprawozdanie

komisji administracyjnej o petycji gminy Turzanowce w powiecie Bobreckim, w sprawie wyłą-

czenia z jej obrębu lasu „Grabów“ zwanego, a przyłączenia go do obrębu gminy Wołniów, w powiecie Żydaczowskim.

Wysoki Sejmie!

Prośba gminy Turzanowce powiatu Bobreckiego, o wyłączenie z jej obrębu lasu „Grabów“ zwanego, a przyłączenie go do obrębu gminy Wołniów w powiecie Żydaczowskim, opiera się jedynie na sporze drogowym względem obowiązku prestacyjnego utrzymania drogi przez las ten wiodącej, której to spór ciągnie się od r. 1870. między obszarem dworskim w Wołniowie, jako właścicielem tego lasu i gminą Turzanowce z jednej strony, a między gminą Wołniów i gminą Turzanowce z drugiej strony.

Sprawa ta opierała się kilkakrotnie o Wydział powiatowy Bobrecki i Żydaczowski, a załatwiana przez każdego z tych z innego stanowiska niejednomyślnie, została ostatecznie poddana decyzji Wydziału krajowego i wchodzi powtórnie w formie petycji do Wysokiego Sejmu.

Podane akta wykazują, że Wydział krajowy na podstawie przeprowadzonego przez Wydział Bobrecki dochodzenia, wydał orzeczenie w r. 1872 l. 16.359, iż drogę gminną prowadzącą przez las Wołniowski „Grabów“ zwany, dawniej do państwa Brzozdowce, a od pół wieku do obszaru dworskiego w Wołniowie należący, obowiązana jest utrzymywać gmina Wołniów wspólnie z obszarem dworskim, które to orzeczenie było tem więcej uzasadnione, ile że tę drogę dopiero państwo Wołniów po nabyciu lasu na własność założyło.

Decyzją z dnia 18. Grudnia 1874. zniósł Wydział krajowy pierwotne swe orzeczenie na podstawie wyjaśnień Wydziału Żydaczowskiego, oświadczając, że drogę tę na mocy §. 14. ust. drog. gmina Turzanowce wspólnie z obszarem dworskim w Wołniowie winna utrzymywać, do którego to postanowienia należy się nieodwołać nie zastosować.

Spór ten trwa jednak faktycznie ciągle i z tego powodu żąda gmina Turzanowce wyłączenia lasu Grabów z jej obrębu.

Zdaniem komisji administracyjnej sprawa ta nie nadaje się pod uchwałę Wysokiego Sejmu, nie chodzi tu właściwie o zmiany terytorjalne, lecz o sprostowanie granic gminy Turzanowieckiej i Wołniowskiej co w myśl §. 4. ust. gm. i §. 3. ust. o reprezentacji powiatowej, winno być prze-

prowadzone przez władzę polityczną w porozumieniu z Wydziałem powiatowym.

Na kaźden sposób z dotyczących aktów nie można powziąć wyczerpującego uzasadnienia, któreby posłużyło do sprawiedliwego i słusznego rozstrzygnięcia tej sprawy.

Na to brak opinii Wydziałów powiatowych Bobreckiego i Żydaczowskiego, jakoteż uchwały gminnej, upoważniającej gminę Turzanowce do poczynionych przez nią kroków.

Z tych to powodów komisya administracyjna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję gminy Turzanowce powiatu Bobreckiego, w sprawie wyłączenia z jej obrębu lasu „Grabów“ zwanego, a przyłączenie go do obrębu gminy Wołeniów powiatu Żydaczowskiego, przekazuje się Wydziałowi krajowemu dla zbadania stosunków i odpowiedniego zarządzenia.

JW. Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, proszę głosować. Kto się zgadza z wnioskiem komisji administracyjnej, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Wniesiono jeszcze interpelację do c. k. komisarza rządowego, którą pan Sekretarz zechce odczytać.

Sekretarz p. Siengalewicz (czyta).

Interpelacja

do Jeho Ekscelencji c. k. Namistnyka jako komisarja prawytelstwennoho.

W cilim okruzi krakiwskoho Sudu apela-cyjnoho wedet sia praktyka, szczo koźdyj na tili (tiazko czy ľehko) uszkodzenyj udajet sia prosto do prywatnoho pomeszkania likarja; likarj poby-toho ohladaje, bere za te dowolnu zapłatu, spy-suje ohladyny y oreczenie likarskie na stemplu 50 kr. w. a., kotre potim abo sam wnosyt do sudu, abo wruczaje pobytomu.

Taka praktyka protywyt sia proceduri kar-nij, taj potiahaje ze soboju weľyku szkodę dla wymiru sprawedywosty, a nadto naraźaje poby-toho na znacznu stratu materijalnu, y tak:

I. Procedura karna nakazuje, szczo pobytyj powynen zhołosyty sia w sudi; sudija obowiaza-nyj prykľykaty z urjadu likarja, kotryj powynen w sudi, w prytonnosty sudii ohlanuty poby-

toho y podyktowaty do protokoľu ohladyny y ore-czenie likarskie. Prywatne poświdczenie likar-skie ne maje pislá procedury karnoi žadnoho znaczenia, y ne daje sudii poruky prawdywosty.

Dla toho pry tiazkych uszkodzeniach wzy-waje sudija po raz druhyj pobytoho do sudowo-likarskych ohladyn; a dijet sia toje zwyczajno doperwa w kilkanajciat' dnej po uszkodzeniu, koľy znaky pobytia w czasty bodaj zaterľy sia.

Pry ľehkych uszkodzeniach odnak popere-staje wże sudija na prywatnim poświdczeniu li-karskim, na jeho pidstawi perewodyt rozprawy y wyrokuje, chotiaj znaje, szczo pidstawa jeho urjadowania duźe nepewna, bo prywatna.

Czerez taku praktyku wytworjуют sia czasto nadużytia; staty sia moźe, szczo sudija faktyczne złoczyństwo sudyt bona fide jako perestuplenie ľysze; a czasto pokutnyj pysar, pidpłaczenyj wynownykom, znyszczyt poświdczenie likarskie, zamist' wnesty jeho do sudu razem z donese-niem. Takoź trafilajet sia, szczo likarj po upływi kilkoch doperwa tyźdnej, abo misiaciw wnosyt do sudu oreczenie likarskie.

II. Jeszcze hirsze predstavľajes taja sprawa pid wzhladom materijalnym:

1. Pislá prypysiw sut' wsi podania karni wilni wid stempla; tymczasom pry prywatnych ohladynach likarskych musyt pobytyj daty lika-rewy peredowsim stempel na 50 kr., bo inaksze likary obawľajucyś kary stemplowoi, ne napysze świdoctwa. Sami nawit' c. k. Prokuratoriji der-żawni rado nocijonujut taki świdoctwa mymo §. 359. zak. karnoho, kotryj wyrazno nakładaje karu na likariw, kotriby o czym karydostojnim ne donesľy.

2. Za sudowo likarski ohladyny prypysana taksa wynosyt: za ľehkie pobytie 52½ kr. dla chyrurha, a 1 złr. 5 kr. dla doktora medycyny; za tiazkie pobytie 1 złr. 5 kr. dla chyrurha, a 2 złr. 10 kr. dla doktora medycyny. Likarj odnak w prywatnim swoim domu ne obowiazanyj peresterihaty taksy, — kaźe sobi prote płatyty szczo najmensze dwa razy tilko, a moźna na-westy bohato prymiriw, w kotrych pobytyj płatyť za świdoctwo likarskie, misto 52½ kr. kwoty 3 złr., do 4 złr., a nawit' 5 złr. w. a., a płatyť pid wpływom rozdraźnienia y žaźdy do pimsty, chotiajby požyczenymy ħriszmy, dumajuczy, szczo czym bilsze zapłatyť likarewy, tym bilsza kara

postyhne protywnyka. Jeslyże pobytyj ne maje własnych hroszej, a pożyczky ne distane, todi czyn karydostojnyj uchodyt bezkarno.

Z uwahy prote, szczo powyższe przedsta-
wlena praktyka w okruzi c. k. krakiwskoho
Sudu wysszoho protywyt sia zakonowy o postu-
powaniu karnim, szczo tamuje wymir sprawedły-
wosty, eksploatuje najbidnijszu czast' meszkań-
ciw zapadnoi czasty naszoho kraju, pidpysani
zapytujut Wysokie Prawytelstwo: czy znaje o po-
wysszych w zapadnij czasty Hałyczyny prakty-
kowanych neprawylnostiach, taj czy hotowe w
dorozi widpowidnij zaradyty złomu, ymenno po-
staratyś o strohe peresterihanie procedury kar-
noi pry uszkodzeniach tiżesnych.

Linyńskyj.

Antonewycz, Kaczała, J. Romanczuk, Bereżny-
ckyj, Feliks Biliński, M. Siczyński, T. Meru-
nowycz, Ochrymowycz, Kowalskyj, Sinhalewycz,
Kaszewko, Romanowicz, Goldman, Fruchtmann.

JW. Marszałek. Interpelacya ta jest do-
statecznie popartą, zakomunikuję ją JE. p. Na-
miestnikowi.

Porządek dzienny wyczerpany.

Następne posiedzenie w sobotę o godzinie 11.
przed południem.

Porządek dzienny będzie Panom Posłom
rozesłany do domów.

Posiedzenie zamknięte.

Koniec posiedzenia o godzinie 11 minut 55.

